

Contraster i Prädicateer.

Bon är en partikel i Grammatiken, och nyttjas ofta äfwen hos oss såsom prädicat framför adliga namn, härstammande ifrån Tyskan, hwilket fordom hade afseende å det af Adelsmannen besittande Godset. Men nu, då Egendomar besittas i mängd af icke adliga, och många adlige äro dem förutan, synes ett slikt prädicat vara öfwerflödigt.

Äfvenså äro de Swenska epitheterna: **W**älboren, ända till högwälboren för adliga, och ådel, ända till högådel för borgerliga eller ofrälse icke nog distinguerande, såwida en adlig kan vara ofärdig och nog illa buren, deremot en borgerlig wälburen. Likaså en Adelsman ådel, och en ofrälse mindre ådel. - - Se der misbruket i synnerhet af detta sista sköna adjectivum, som borde gemensamt tillhöra alla stånd. Det är en obegriplighet, när och af hwad anledning det ofrälse-ståndet fått tillbyta sig detta egentligen adliga epithet.

Om Spelare af profession.

Att wara Spelare af profession, är att ingå compagnieskap i handel med den dumma Hazarden, hwilken låter sig leda af den bedrägliga lyckan, som defutom är blind, och kan således lättare förfela än träffa målet.

Man är icke förlorad, om man någon gång i fällskapslifwet lider skeppsbrott med egna waror, det är: spelar med egna penningar; men den som söker borgen hos Procentaren Risque, för att tillwinna sig egodelar, eller för att på en gång från olyckans haf uppdyka det förlorade, och derföre pantsätter sin och de sinas timmeliga wälfärd, han är qualificerad för Dårhuset.

Innan man blir Spelare af profession, eller slöfware i allmänhet, må man åtminstone gifwa akt på våra numera aftagande skogar, och till sin wälfärd efterse, om der slutligen kan erhållas någon duglig tiggarestaf, som då i tid bör utkoras.

Sanfar om Poesie.

Sjålen upplyst af förnuftets gloria, och känslan warm för det sanna, ädla, högga, - - se der hufvud-premisserna till en lycklig poesie.

Snilletts flygt är förmågan wid användandet af ämnet, och består i en större eller mindre medfödd liflighet uti inbillningen.

Känslan är poesiens hånryckande andakt och förnuftet des Öfversteprest, som wårdar ceremonien derwid. Rimmets och metern höra till det mekaniska uti konsten.

Förjåfwes söker poeten ära och ryktbarhet, om förnuft och känsla icke finnas hos honom förenade. De höra till poesiens natur-produkter, lik gedigen ädel metall uti bergets fäde. Lycklig den poet, å hvars lott ett slikt fynd funnat falla. De fleste arbeta uti ett otacksamt poesiens bergwerk. Det nödtwungna bemödadet uti skaldekunst saknar den naturliga hållningen, och liknar hönans galande uti frampinandet.

Endår de poetiska anlagen äro förut-
 satta, utför då ideen, genom bilder för-
 finnlighet, *) med sanning, kraft, vär-
 ma, — och din poesie skall icke misslyckas.
 Likväl bör ämnets val derwid vara ån-
 damålsenligt. Icke kan man beqvämli-
 gen ikläda en alfwarsam, filosofisk eller ma-
 thematisk sanning den bildrikt målände
 poesiens blomsterprydd mantel, om man
 ej will göra henne till caricatur ibland
 sanningar.

Hufvudsakligen det högste systemålet,
 till människoslagets gagn och förädling,
 hörer till poesiens område, der förnuft och
 känsla leda sanningen liksom till en bränn-
 punkt, för att sålunda fördöka dess verk-
 ty blott inbillningens poesie liknar ett Ca-
 leidoscop, der omvexlande bilder och skim-
 rande färgfigurer icke kunna skänka någon
 varaktig sågnad, emedan denna skimring
 är ändamålslös.

---

*) Dräffande bilder och uttrycksfulla liknelser ut-
 märka den nyare mera sentimentela poesien. De
 gamle sökte fullkomligheten i allmänhet uti må-
 lände beskrifningar.

Det förnuftenligt nyttiga och nöjsamma uti poesie bibehåller alltid sitt värde, så länge förnuftiga menniskor existera på jorden. Endast då kunde det förfalla, när inbillningen öfverallt i werlden wore exalterad, såsom uti ett Dårhus.

Den exalterade inbillningen, som sträfvar att slita sig ifrån förnuft och sinnens erfarenhet, närmar sig till orimlighet, och liknar barnet, som will hoppa öfver sin egen skugga.

Den fogel, som alltid will flyga i höjden, utan nåring ifrån jorden, skall snart utmattad nedfalla. Så äfwen inbillningens poesie, utan stöd och nåring af förnuftet. Allenast inbillning i poesie är wilseförande, såsom swärmeri uti Religion.

Allt himmelskt, säger Jean Paul, blifwer först då när det förblandas med det jordiska, liksom himmelens regn med jorden, för oss klart och uppfriskande.

Om Finska Språket.

Det är ett för all nationalité mindre fördelaktigt öde, som Finska Nationen varit underkastad ända ifrån dess historiska tillvärelse. Innan denna Nation funnat upphinna någon grad af utbildning, war hon redan söndrad och inkräktad af fremmande Makter, dem kannedomen af Finska Nationens egenheter och språk icke inträferat, och Finnarne sjelfwe hafwa bidragit till denna glömska.

Först i senare tider har någon omtanke, rörande oss, men, med undantag af en och annans berömmvärda nit, ännu icke hos oss, uppvaknat. En Dyktig Författare, den berömda, numera aflidne Professor Nyys, har skänkt oss vår första Historia, då Finnarne af okunnighet ännu föraktat till och med sitt modersmål, såsom ett tråd, det de tro icke kunna bära någon god frukt, emedan de icke förstå anså och underhjelpa detsamma, utan i dess ställe har man sökt derpå inympa fremmande telningar, de der tidigare förderfva den uttbende stammen; ty så egen och heterogen står finskan emot alla af oss kända

tungomål, och likwål kan ibland dem fö-
 ga något enda uppgifwas, som till sin
 grund wore mera harmoniskt och regelbun-
 det än finskan, och det såwål i anseende
 till vocal-förhållanden, med deras liksom
 sammansmåltande accorder uti ljudet, som
 consonanternas allmänna enkelhet så i bör-
 jan som i slutet af ord och stafsvelser,
 hwilket allt lätteligen kan inhämtas redans
 af språkets yttre structur, utan all gram-
 matikaliskt underbyggnad. Men hwad kan
 en ädelsten dersöre, att han hwilar oupp-
 täckt och oslipad i gruset? Hwad rör ett
 wårnlöst barn för des wårdslösade eller
 förwända uppfostran.

Enkel war wiserligen modellen af
 Wåinåmðinens Kandele, såsom en
 sinnebild af wårt enkla och wålljudande
 språk. Det hade tillkommit Nationen, att
 lyfna till wålljudet, och med bibehållande
 af originalitén upparbeta språket till sjelf-
 ståndighet. Men denna sjelfständighet i
 språket begrafdes — ty wår! under rui-
 nerna af Nationens egen sjelfständighet.

Efter föreningen med Kejsaredömet
 Ryssland hafwa wål des store Monarker
 upprest Finlands nationalité, såsom mu-

rarne till ett Tempel; men infödingarna weta icke begagna fördelen deraf; administrationen deri liknar ännu den fordom jemwäl hos oss öfliga catholska liturgien på ett fremmande tungomål.

Swenskan utgör för närwarande vårt litterära språk. Wi likna sålunda arbetarna på en fremmande jord. Afkastningen har i ringa mån tillfallit Nationen. Språket är en nations heligaste tillhörighet; språket är upplysningens fackla, som hos oss ännu icke blifwit antänd.

Apologie för de så kallade blöta
bokstäfverna uti Finska Språket.

De blöta bokstäfverna uti finskan b, d och g, hvilka anses ursprungligen der icke hafwa existerat, och finnas ännu förweta för den finska tungan, torde egentligen icke höra till språket, utan äro genom utländskt inflytelse tillkomna. Af nämnde bokstäfver har man likwäl i den nyare ortografien welat alldeles utesluta b och g, men deremot, wid consonant förändringar, bibehållit d, ehuru man för consequencen bordt antingen bibehålla eller förkasta dem alla. Det är bekant, att de, efter den uppländska dialecten möjligen kunna umbäras, d äfwen uti berörde consonant förändringar i Casus och Tempora, der man icke welat lemna platsen tom, då t bortfaller, t. e. uti pöydän af pöytä, souvan af soutaa, som i högfinskan uttalas pöyän, souan. Sannerligen besynnerligt, att man will bibehålla d uti fall, der det af finnar egentligen icke kan uttalas, och uteslutit detsamma just i en local, som lär ofwärrätta lena ljud, nemligen efter consonanterna l och n, hvil-

Fas ljud, liksom sammansmält med t, lindrar skarpheten af det sistnämnda, så att ljudet af d som intagit rummet i stället för t, får åtminstone något så när sin naturliga lenhet, t. e. uti wald a och lind u.

Då nu detta förmildrade ljud sålunda engång finnes i språket, och man eftersträfwär att jemwäl twunget bibehålla det derwid, hwarföre skulle det då liksom af caprice uteslutas ifrån dess mera naturliga ställe efter l och n, der finnarne någorlunda kunna uttrycka dess lenhet, eller åtminstone wänjas dertill, så att uttallet deraf, åfwen isoleradt, och wid omwexlingar af t till d, kan blifwa drägligt, såsom uti laudan af lauta.

Såfångt är för öfrigt att, efter wißa dialecters misßbruk, söka bibringa d ett blandadt ljud af d och r; sådant skulle icke harmoniera med språkets enkelhet, i anseende till consonanterna, emedan ljudet af twenne consonanter uti finskan aldrig tillsammans förefaller. Enär d med wanlig lenhet uttalas, blir denna fintlighet mera öfwerflödig.

Om nu således d allmänneligen kunnade återvinna sin plats efter l och n, så fordrar consequencen, att b efter m, såsom uti wamba, och g efter n, såsom uti langa, hvilka bokstäfwer i detta fall stå i lika förhållande med d efter l och n, äfwen skola upptagas i språket, och sålunda alla få burskap deri. Likwäl, der t, p och k uti någon böjning af ordet för-dubblade förekomma, wara de uti de för-mildrande böjningarna, i enlighet med det i slikt fall skarpare uttalet, endast för-enklade, utan afseende å den föregående consonanten, t. e. lanttu lantun, lonkka lonkkaan. Prof på outhärligheten af t. e. g, kan jemwäl obserweras uti första Urganen af Turun Wiikko-Sanomalt, der uti anecdoten om en i Ryrkan från penninge hoswen nedfallen liten klocka ljudet deraf onomatopoetiskt efterhärmas af Klockaren med munnen medelst pingin pingin, ehuru g, efter dåwarande Redacturens skrifsätt, icke hörde till språket. — Sålunda återtager naturen sin rätt äfwen wid förnekandet deraf.

Jag hemställer för öfrigt till granskares pröfning det till sinhet ledande och derföre uti derivationerna lätteligen mis-

tag underkastade bruket af k efter n uti
Nominativus och Infinitivus, med för-
vandling deraf till g i Genetivus och
Präsens Indicativi samt deras deriva-
tioner. Såsom exempel anföres:

Henki hengen, wanki wangi,
lanka langan, tanko tangon, onkia
ongin, wonkua wongun. Den wan-
liga analogien uti wißa consonant för-
vandlingar tjénar wäl härwid till stöd,
men kan swärligen göras till regel, eme-
dan många andra ord finnas, der detta
förhållande hwarken behöfwer eller bör iakt-
tagas, t. e. tarha tarhan, kallo kal-
lon, kullun kullua.

Om rimslut uti finsk poesi.

Påståendet, som någon gång låtit sig höras, att rimslut uti finsk poesi icke är finska språkets egenhet, är likaså orimligt, som att påstå, att uti finskan icke finnas ord af lika ändelser. Om de, i jemförelse med många andra språk, finnas der i mindre grad, för mindre mängd af ord, uti hwilka partiklarna ofta inbegripas, och hwilken omständighet ganska naturligt minskar ordens antal och förörkar deras längd, är rimmet i finskan derföre ännu ingen onaturlighet. Det finnes ju exempel af rimmad poesi äfwen på vårt moder-mål. Finska poesiens hufwudsakliga kraf är wäl rytm och alliteration; men att wela utesluta derifrån slutrimmets prydnad och harmonie, med påstående, att sådant icke är af finskt ursprung, wore ej olift den owisa åtgården, att förkasta all uppfinning utom Finlands område. Äfwen slutrim öker wälljudet, synnerligen uti Sångstycken, ehuru nödwändigheten i något språk owilkorligen sådant icke kräfwer, emedan den rimmande konsten kan wara umbärlig tillika med den poetiska afhandlingen, som kunde helt simpelt på

prosa utföras. Men poesie hörer till de
wackra, fria Konsterna, och allt uppsun-
net harmoniskt behag derwid utgör des-
mognande fullkomlighet.

Hund, Hådanfärd,

eller

Skattes Död,

Författad i samtal

emellan

Hundens ägare och hans hjerta.

F ö r e t a l.

Det sluta till Afhandlingens värde af en på-
 lande titel, wore icke olift, att värdera för-
 rådet uti en byggnad endast efter storleken af
 dörren. Huru mycket skulle icke då ett lider
 gålla emot wifshuset. Likwål torde rubriken till
 detta lilla försök förefalla mången motjudan-
 de, likasom händelsen är ringa; men ämnet
 tilljuder en moralisk åsigt, som för menni-
 skornas wanligen känslolösa förhållande emot
 djuren icke torde sakna allt intresse, åtminsto-
 ne icke bordt lemnas obegagnad. Det är
 menniskan owärdigt, att qwalfullt behandla
 sina medwarelser på jorden. Ufwen skadedjur
 förtjena wårt medlidande, — och djestwulen
 sjelf bör rättwisa wedersaras.

Maatelian rangaistusta
maatii kosto wihainen;
Kowin huutaa kirousta
toisen härä tuokainen.

Agaren. Mitt hjerta! Du huser smärta öfwer döden af en osjälig warelse, som wäl war oskyldig, men beswärlig för sin omgifning. Det war ju endast ett kräk, som tillsatte lifwet. Nödwändigheten påkallade des dödd. Du kan derföre lugna swällningen af din upprörda känsla.

Hjertat. Det hårda afböjandet af ett ringa omak fallar du nödwändighet, och anser kräket utan språk-organ för ett underordnad ting, hwaremot förbundet om plikter wore upplöst. Men wet, äfwen qwidandet är en klagan till Gud. Du förstår ej förebräelsen, men en suck ifrån hjertat är tybligare inför den Högste, än alla werldars regelbundna språk.

Agaren. Aldrig har jag med lifgiltighet ansett de wärnlöfas lidande. Swäret är alltid ohyggligt, ohyggligast, när det härrör af wår lättfinnighet, — det är helwetiskt, om wi finna nöje derwid. Unnat war här förhållandet. Utan plågor

och förkånsla war lilla Schattes döb, och det lätta dödsfättet bdr icke beklagas. Han lefde utan plikter och dog utan tankar.

Hjertat. Säg du icke tankan lyfa bakom kristallen af Schattes klara öga, afwaktande blott, att få frambräta och communicera sig med ditt begrepp, men war stängd med stumhetens rigel. War han ej tacksam, war han ej wänlig?

Agaren. Detta allt röjde likwäl ingen tankekräft. Blott en drömbild liknade des mörka fattning, som ej tal någon moralisk uttydning.

Hjertat. Ditt falla förnuft gaf då icke akt uppå det tillgifna wäsende, hwarmed det lilla kråket sökte utforska din bjudande eller befallande wilja äfwen uti din åtbörd och dina miner; ljudet af din mun war honom begripligt.

Agaren. Likwäl war denna des tillgifwenhet icke annat än foster af egen nytta, en följd af begär till föda, som han derigenom sökte sig tillwinna.

Hjertat. Der fanns ju då någon uträkning. Då war ju Schatte icke tank-

Is. Wet du wäl, hwarföre jorden wär-
mes af solen, eller hwad som beweker må-
nan att åtfölja jorden på desß wandring
kring solen?

Agaren. De äro werkingar af
natur-krafter, hwilkas grund-orsaker af
menniskan icke kunna förklarås.

Hjertat. Lika litet torde du kun-
na förklara din wälwilja till Schatte,
och Schattes tillgifwenhet för dig, som
dock betyda mer än solens wärma och jor-
dens dragningskraft, — deras werkingar
oberåknade. Planeterna hålla sig till so-
len af nödwändighet. Utan medwetenhet
hwälfwer sig äfwen wår jord omkring den
lyfande månan. Således icke engång af
den utaf dig tablade egennytta, emedan
derigenom endast ohyran frodas uppå desß
egen nytta. Schatte deremot följde dig med-
wetande, äfwen då ej något war att för-
wenta.

Agaren. Jag tablar ej den billi-
ga, med orättwisa icke förenade egennyt-
tan. Attraction sammanhåller werldskrop-
parna, och egennyttan är nödwändig i
Djurriket till warelsernas existence. Men

jag påstår: egennyttan är ingen ädel driftsjåder i moraliskt hänseende, sådan som äfwen Schattes wisade wånskapliga tillgiffwenhet. En slikt moral öger närmare gemenskap med magen än med hjertat.

Hjertat. Ja, egennyttan har wäl kunnat gifwa första anledningen till denna tillgiffwenhet, som sedermera öfvergick till wånskap; — men uti wånskap röjes ju något moral-anlag. Schatte wille hellre lida döden, än skiljas ifrån sin wälgörare. Efter någon tids skilsmåssa war fröjden öfwer återseendet obefristlig, och uti denna fröjd röjdes symptomer af känsla, som hos menniskan upplifwar moralen.

Ågaren. Af dunkelhet öfverhöljes alltid moral-sinnet hos djuren. Der finnes ej förnuft, ej språk, ej någon communication till vidare utbildning. En lätt död, förr eller senare, är för dem dersöre den största wälgering, det lyckligaste dem kan wedersaras, ehuru sådant icke alltid öfwerensstämmer med ett blödigare sinnelag, och torde utan behof och nödwändighet, aldraminst på ett smärtsamt sätt, aldrig befordras af andra än half-

wildar, och endast djefarne finna nöje derwid.

Hjertat. Utan att kunna förebrå dig, kan jag än mindre gilla den swåra nödwånigheten, inbillad eller verkelig. Du har din domare i samwetet. Men jag fasar ännu för din hårdhet, då du icke aktat känslans manande röst, som jag kanske försent uppväckte från slumret. Din håstighet och i håstigheten fattade beslut, samt känslolöst utförande af beslutet, kan ju sålunda lätteligen förleda dig till misgerning.

Ålgaren. Jag inser djupet, hwarföre du mig warnar. Det skall lända mig till rättelse. Men för närvarande är din warning endast sårande, emedan det är försent, att återtaga handlingen. Hwar finnes numera skäl till ursåkt? Åfwen en gråsten kan förgråas, men en dålig handling icke ursåktas. Ett fel af swaghet förwandlas till uppsätlig förbrutelse genom förswarandet af detsamma. Min nuvarande sinnesstämning hade säkert skonat Schattes lif, åtminstone uppskjutit executionen; ty menniskan bdr lära sig fördra-

ga äfwen obehagligheter i förhoppning om bättre förhållanden.

Sjertat. Lycklig den som kan hoppas; hoppet ersätter förutseendet. Jag finner dig rörd, och borde nu vara tillfredsställd. Då du återkommit till dig sjelf, äro mina påminnelser öfverflödiga. Hellre, då du finner dig hafwa felat, borde jag ursäkta; då du förtwiflar, borde jag trösta, såsom en huld maka sin af manlig djershet olyckliga hålft. Kanste war döden det lyckligaste, som Schatte kunde wedersaras. Men se, jag kan icke förgåta stunden, då du tillredde mordanstalten för det kråk, som sittande åstundade erhålla denna anstalt för sig till en lek sak, som wanan lärt det att af din hand med gladt språng emottaga, — och denna lek sak, förswärad genom tillsatt tyngd, war medlet, för att några ögonblick derefter sänka det oskyldiga kråket i wattenets djup. Hvad döfwade då din wanliga ömhet, och hvad fördröjde min påminnelse till dig?

Ugaren. I strid med mig sjelf och den oböjliga nödwändigheten tillkom en bi-

ster harm beröfwer, att wara ägare till ett Eräk, som war orsaken till oro för mig och äfwen för andra inom min omgifning. Harmen gaf seger åt nödwändigheten, och denna nödwändighet påkallade en execution, hvarföre naturen ryser. I slika fall, wid anfallet å djurens lif, antingen för skadlighet eller till vår egen fördel, gifwes i hela werlden ingen annan ursäkt för menstligheten, än denna olycksaliga nödwändighet. Är nödwändigheten verkelig, tröste sig då menniskan. Är förhållandet motsatt, — finner hon nöje wid andras lidande, så darra natur och helswete, om det finnes en hämnande Gud.

Hjertat. Just denna af dig åberopade nödwändighet är ett spjut, som wid grymma tillfällen genombårar det känsliga sinnet, och förnuftet är ofta nog wacklande, att meddela tröst wid bedömmandet deraf.

Ägaren. Till vår tröst låg wid Schattes dödsfätt ingen grymhet till grund; executionen war här utan dödsaning för den lidande så utförd, att endast ett ögonblick utgjorde gränsen emellan lifwet och döden, — sannerligen ett afwundswärdt ö-

de wid de lefwandes skilsmåga ifrån lifwet, som är oundwiktig uti des olika — måst förfärande skepnader.

Hjertat. Blanda icke vidare de försträckande färgorna uti din målning. Jag kan ursäkta, men icke förgåta din handling. Tiden skall likwäl läka mitt sår, och tillika med den småningom förswinnande saknaden lugna swallningen af min smärta. Döden, hwilken synes de lefwande så hiskelig, är dock den enda säkra hamn i lifwets stormar, plågor och elände.

Agaren. Hjerta! du förtjenar högaktning. Lycklig den menniska, som äger dig oförderfwadt till följeslagare genom lifwet. Din rena känsla harmonierar med förnuftets öfwerlygelse. Af känslans och förnuftets accorder uppkommer ett ljust förhållande. Låt oss förgåta det framfarna; låt oss framdeles, der förnuftet ej förmoder upplysa och redigt framställa det rätta och sanna, leda des stråle till känslan, för att erhålla värma för plikten, och ljuset skall då af sig sjelft för oss uppflamma, lik blixten, som tändes i det mörka molnet.]

Hjer-

Hjertat. Jag är i förwandtskap med känslan och känner henne. Man bör ej sorglöst förlita sig på denna känsla. Urartad till hästighet, kan hon lika lätt föra wille, som hon lugnad är en wäckelse till plikten i lifwets chaos, der jemwål förnustet, som är menflighetens säkraste ledstjerna, ofta förwillas. Detta förnustet, som är själens compas, bringas icke sålvan till miswising genom passionens och egennyttans dragningskraft.

Agaren. Förnustet och känslan böra åtsölja och understödja hwarannan. Af deras öfwerensstämmelse beror den menfliga lycksaligheten. Förnustet har ljus och känslan wärma; de böra verka gemensamt till denna lycksalighet.

Hjertat. Sådan war åswen min mening derom. Allena är förnustet kallt, och leder långsamt till plikten genom bewising. Känslan ensam är öfwerwalande, och medför då en förderflig werkan. När bubblorna från djupet beledsagade Schattes med ångest utflåsta anda, och frågande på wattnet liksom frågade: hwad rått har menniskan till mord? då öfwer-

Ⓔ

wäldigades jag af känslan, då war jag på wägen att synda emot Gud och hans försyn, som lemnat wärnlösheten utan försvar, den swage till en lekball uti den starkares hand. Jag förgat hans förborgade rådslag med dödens härjelse, hans outgrundeliga plan med skapelsen till fördörelse, och detta allt till förberedelse af den kommande ewigheten. Derom tiger förnuftet, men känslan anar någonting högre än blott det jordiska, och hoppet lärer menniskan söka allusioner dertill uti naturens verkningar, för att nåra denna ljuswa aning. Förnöjd ser hon lampan wid utslöcknandet klarare flamma. Hon ser regndroppan från lusten nedfalla, för att förfinad högre uppstiga. Hon ser ock frödet uti jorden öfwergå i förrottelse, för att änyo härligt uppblomstra.

Ågaren. Underbar är menniskan till sin sammansättning; anda och jord finnas uti henne förenade; himmel och helwete förwärfwas genom dess handlingsfatt. Åfwen känslan är en wäckelse till plikten, och en förledare till misgärningar. Lugn är hon ädel och wärmande, såsom den stilla lågan; men utbrusten till passionens misfoster, är hon härjande, lik wädelden.

Känslan är ofta öfverilande, en frukt af swaghet; derföre hör hon icke blindt följas. Men hon är alltid uppriktig; hon stärker hoppet och ftingrar dunkelheten emellan förnuftet och det tillkommande. Der förnuftet stannar med sin bewisning, der upphöjer of ännu känslan på hoppets wingar.

Ussky förtjenar den som föraktar känslans tydning för sitt förhållande afwen emot de osjälige djuren på jorden, — afstyward, lifwets förbannelse, är den som föraktar både förnuft och känsla. Afgrundens ande har flyttat i des lekamen, och der utträngt den ådlare mennisko-sjålen, såsom sparswarne om sommaren tillröswa sig swalbon. Uti den känslolöses förhållade sinne hafwa lasterna tryggare tillhåll, än djestarne fordom i swinahjorden, som af känslighetens oro störtade sig uti hafwets vågor.

R ä t t e l s e r . |

Sidan 6 står:	werksama,	läs:	werksamma.
— 21 —	magt,	—	makt.
— 46 —	påbegynt,	—	påbegyndt.
— 48 —	förelagt,	—	förelagdt.
— 70 —	ächzt,	—	ächzt.

Med betödmmandet af andra mer eller mindre wanställande födelsemärken till språk och innehåll uti detta lilla arbete, recommenderar sig författaren i den gunstbenågne Läsarens bewågenhet, likwål med rättelse af mistagen.

~~311. III. 75.~~

R. Filosofi.

MFB 11776

